

II.

A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: Szalkszentmártoni Református templom
2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☒ épített környezet
☐ ipari és műszaki megoldások	☒ kulturális örökség	☐ sport
☐ természeti környezet	☒ turizmus	
3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye: 6086 Szalkszentmárton Petőfi tér
4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik

☒ települési	☐ tájegységi	☐ megyei	☐ külhoni magyarság
--	-------------------------------------	---------------------------------	--
5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

A templomot a Türelmi Rendelet előtt építhette meg a református közösség 1775- ben. Ez önmagában is ritkaságnak számít. Ezt megelőzően a torony épült: 1767, majd mivel kicsinek bizonyult a templom, oldalhajót építettek 1805- ben. A templom három különböző építési korszakáról árulkodik a három különböző stílusú templomajtó. A berendezési tárgyak között található olyan, ami még a korábbi templomból került át (Mózes-szék, rozetták). Egyes berendezési tárgyak országos szinten egyedinek számítanak (úrasztalába épített keresztelő medence, 'beteg asszony padja', 'kisasszonyok padja', kardánhajtásos óra). Természetesen egyéb berendezés is különleges, ha nem is egyedi: orgona (Komornyik Ferdinánd, 1862, Pest), papi szék (1742), 'Szent Mihály lova'. A templom több felújításon át az évszázadok alatt – jelenleg a folyamatos karbantartás mellett szükség lenne ismét egy teljes körű felújításra.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

A templom, és a hozzá kapcsolódó értékek elválaszthatatlanul kapcsolódnak Szalkszentmárton mindenkori életéhez. Örökségünk része. A templom az egyetlen nagy befogadó képességű közösségi tér a faluban, valamint községünk élő szibóluma. Harangja jelzi az idő múlását, valamint temetések, istentiszteletek, emlékezések alkalmát. Értékeink megőrzése az egész község számára fontos feladat. Turisztikai látványosság.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

Majsai K., A szalkszentmártoni református templom története és hatása a település életére, in: Cumania, 10, Dunaújváros, 2000

Matics P.: Adatok Szalkszentmárton történetéhez, Szalkszentmárton, 1970

Szilády P.: Generalis Canonica Vizitatiohoz való relatioja, 1819, Szalkszentmárton, kézirat
Átdolgozta: Alföldy-Boruss Dániel, Régi idők feljegyzései címmel, Szalkszentmárton, 2012

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

<http://www.parokia.hu/lap/szalkszentmartoni-reformatus-egyhazkozseg>

III.

MELLÉKLETEK

